

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ferran Torrent a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/ferran-torrent> >

Ferran Torrent

Qui sóc i per què escric

Ferran Torrent

Bé, comencem per la qüestió filosòfica de qui sóc. Jo sóc jo i la meua circumstància. Vostès també, ja ho sé, però ara, segons m'han indicat, he de parlar de mi. La veritat és

que jo, en aquesta vida, podia haver exercit de tot tret d'escriptor, o millor dit novel·lista, perquè no em considere escriptor.

No ho tenia previst, això de novel·lista. Jo volia ser cambrer. Crec que podia haver estat un excel·lent cambrer. M'agrada xarrar, fer broma i si molt convé sóc servicial. De fet he passat i passe més temps repenjat als taulells de les cafeteries que no pas al meu despatx. Per això sóc novel·lista i no escriptor. Els escriptors fan de tot i els novel·listes solament novel·les. Menys feina, més temps lliure.

De manera que sóc una circumstància fortuïta, cosa que està molt bé, perquè no planifiqui res. Ara, potser sempre he tingut allò que se'n diu dots de novel·lista. M'explicaré: a casa meua jo era el que, davant la xemeneia a les llargues nits d'hivern, o bé sota el porxo en una nit primaveral, assumia la responsabilitat d'entretindre els components de la família, el xai inclòs. Era molt pesat, francament. Hi havia dies que tothom escampava el poll fugint de mi. A més, feia trampa. De vegades plagiava fragments de narracions de Jules Verne, les retocava una mica i les explicava amb una increïble pompositat. Per sort, entre la meua família la lectura no ocupava un lloc preeminent i cap dels membres se n'adonava de la martingala creadora. A casa només coneixien Blasco Ibáñez per les fotos retallades del *Mercantil Valencià*.

Certament sóc novel·lista probablement perquè no sé fer res més. No tinc cap ofici (ni ganes). Cambrer és l'únic treball que podria haver dut a terme amb un poc de professionalitat, però no estic frustrat. D'alguna manera ho sóc: xarre pels colzes -en forma de llibre-, faig broma per als lectors -en les narracions- i sóc servicial. Vull dir que lliure el manuscrit si fa no fa en les dates que marca l'editor en el contracte (i també cobre les consumicions). Sóc cambrer, potser per això escric.

Copyright © 1996 Institució de les Lletres Catalanes. Reproduït amb el permís de l'autor

N'han dit...Torrent ha sabut construir un món ficcional propi i inconfusible, que sense trencar les línies mestres ha anat evolucionant novel·la a novel·la. València, amb els seus personatges, transformada pel filtre literari de l'autor, esdevé, si no real, almenys tan creïble com el model viu o més, en paraules de Pilar Rahola: "A partir d'ara la València en la qual creiem és aquesta, la de Butxana, el Penjoll, la Colometa i el Palau del Xulo: perquè la ficció ha superat a bastament allò inconcret i no del tot definible que s'anomena realitat".

Aquesta València recreada per Torrent amb el pes específic ineludible dels submons de la marginalitat acull uns personatges perfectament encaixats i extraordinàriament seductors. Ho ha dit, en comentar la primera novel·la, un altre mestre de la novel·la negra catalana, Jaume Fuster: "La seva gran aportació [...] és la ciutat de València, els personatges s'hi mouen, l'ambient del carrer, dels bars, la vida brava valenciana..." I -ací la crítica és unànime- l'encís de la llengua. Gran part de

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ferran Torrent a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/ferran-torrent> >

responsabilitat en l'èxit ininterromput de l'autor arrela en la gràcia i desimboltura dels diàlegs. Àlex Broch ho ha resumit com ningú: "Una llengua força àgil que és rica en expressió popular, enginyosa en la caracterització, ràpida en el diàleg, moderna en l'adjectivació, aguda i divertida en les comparacions". Tot aquest potencial al servei de bastir amb ple èxit des del parlar valencià viu una llengua creïble en boca de qualsevol personatge.

Ferran Carbó i Vicent Simbor, "La novel·lística de Ferran Torrent", *La literatura actual al País Valencià (1973-1992)*, (València-Barcelona, Institut de Filologia Valenciana-PAM, 1993).

Les primeres notícies literàries de Torrent es remunten a 1983, amb *La gola del llop*, escrita a mitges amb Josep Lluís Seguí. Una novel·la que, tot i la seva condició de primerenca, ja prefigura algun dels trets definidors de l'obra de l'autor de Sedaví: un protagonista desenganyat, una llengua rica i àgil, una mirada peculiar sobre la ciutat de València, un esplèndid repertori de personatges secundaris i un desenllaç amb poc espai per a l'esperança. L'any següent d'aquesta estrena compartida, Torrent inicia, ja en solitari, un cicle de cinc novel·les trepidants: *No emprenyeu el comissari* (1984), *Penja els guants*, *Butxana* (1985) i *L'any de l'embotit* (1992). A part de significar la seva eclosió com a narrador d'èxit, al llarg d'aquestes cinc novel·les podem veure com Torrent va controlant cada vegada millor els recursos de l'ofici i com es va definint amb nitidesa l'actitud vital que hi ha en el rerefons de cada argument. Per imperatius d'espai em centraré només en dos detalls il·lustratius. Primerament el canvi de protagonista, que passa de Toni Butxana, un "detectiu inconstitucional" que es mou en el món dels petits delinqüents, a Hèctor Barrera, periodista compromès en la tasca de desemascarar la corrupció de les capes altes de la societat. Hi ha, per tant, una evolució que parteix d'una actitud anarcoide fins arribar a un compromís profund en favor de la veritat.

Coherent amb aquest procés apareix el segon detall: el trànsit de la tercera persona narrativa a la primera que es produeix a partir de *Cavall i rei* i que expressa de manera inequívoca la implicació creixent de l'autor amb la història que té a les mans. Amb un estil que participa tant del gènere negre com de la novel·la costumista, Torrent demostra que l'etiqueta d'autor menor que algun sector li vol adjudicar no deixa de ser una injusta simplificació.

A *Gràcies per la propina* ens trobem amb un notable canvi de rumb que, sense renunciar a la riquesa del llenguatge ni a la vistosa policromia dels personatges, evidencia un grau de maduresa literària i personal no assolit fins aleshores per l'autor. En confeigir aquest extraordinari retaule sobre l'aprenentatge de la llibertat ambientat a la València dels anys cinquanta, Torrent demostra, per una banda, la seva capacitat d'observar el món amb molta més tendresa que en els llibres anteriors i, per l'altra, expressa el seu rebuig a un present que no li agrada i contra el qual l'actitud més lúcida a oposar-hi és l'escepticisme.

Joan Josep Isern, "La mirada de Ferran Torrent", dins *Punt de lectura* (Barcelona, Institució de les Lletres Catalanes, 1998).

Tast de textos

Text

WEB: Només socis

Ferran Torrent llegeix les primeres pàgines d'aquesta novel·la dins la sèrie "Escriptors TV" de Vilaweb TV.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ferran Torrent a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/ferran-torrent> >

<http://vilaweb.tv/?video=5225&canal=55>

Biobibliografia

Biografia

WEB: A la Hiperenciclopèdia

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0066816

WEB: Fitxa al "Qui és qui a les lletres catalanes"

<http://cultura.gencat.net/ilc/peq/FitxaAutors.asp?nom1=tor&nom2=&cerca=Cerca&quinform=form1&NRegistre=11&idregistre=3383>

WEB: A la Viquipèdia

Biografia, enllaços i anàlisi de l'obra de l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Ferran_Torrent

WEB: Ferran Torrent a Literatura valenciana actual

Fitxa dedicada a l'autor en aquest web de la Universitat d'Alacant.

<http://www.iifv.ua.es/lletraferit/consultes/veureAutor.asp?pld=7>

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Torrent+Ferran&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.es/search*cat/a?SEARCH=Torrent+Ferran&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|STorrent+Ferran|Orightresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

WEB: Per comprar-ne llibres

<http://www.llibres.cat/ca/detall-autor/torrent-i-llorca-ferran>

WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Torrent%20Ferran&sc=1&ln=ca>

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Torrent%2C+Ferran&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+lengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ferran Torrent a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/ferran-torrent> >

Comentaris sobre l'autor

Crítica

WEB: Sobre el cinema i la literatura catalana

Pàgina de lletrA dedicada a les adaptacions cinematogràfiques de la literatura catalana.

<http://www.uoc.edu/lletra/tematica/cinemailite/>

WEB: Ferran Torrent a l'AELC

Inclou biografia, obra, premis, entrevistes, referències crítiques i fragments de les seves obres.

<http://www.escriptors.cat/autors/torrentf/>

Diversos

PDF: Ferran Torrent a Caràcters

Breu reflexió de l'autor, bibliografia de la seva obra i una relació d'articles crítics. A la revista *Caràcters*, núm. 2 (gener 1998).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/caracters/ca002.pdf>

PDF: "La síndrome Torrent"

Vicent Alonso escriu sobre el panorama literari valencià actual a l'*Avui* (31/10/04).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av03304.pdf>

WEB: La vida abismal

Dossier de premsa sobre aquesta pel·lícula de Ventura Pons inspirada en la novel·la *La vida en l'abisme* de Torrent.

<http://www.venturapons.com/peli%20la%20vida%20abismal.html>

VIDEO: Ventura Pons estrena La vida abismal

Entrevista a Ventura Pons amb motiu de l'estrena de la pel·lícula *La vida abismal* a Vilaweb TV (22/01/07).

http://www.youtube.com/watch?v=-MPro5b9_PY&NR=1

Comentaris

WEB: Entrevista a Ferran Torrent

L'autor parla de la seva novel·la *Judici Final* amb l'equip de Vilaweb TV (27/09/06).

<http://www.vilaweb.tv/?video=4456>

WEB: L'èxit

Ferran Torrent parla de les conseqüències de l'èxit i del seu llibre *Judici Final*, per Jordi Colomer. *Cara a Cara* (16/04/05).

<http://www.drac.com/cac/200504/20050416.html>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ferran Torrent a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/ferran-torrent> >

WEB: Societat limitada

Ferran Torrent i la novel·la *Societat limitada* a TotCultura.com.

<http://www.grec.com/ftp/totcultura/index.jsp?URL=http%3A//www.totcultura.com/ftp/totcultura/ENTR1201.htm>

WEB: "Una societat ben productiva"

Pere Calonge ressenya *Només socis* al web Ex-Libris (17/07/08).

<http://www.perecalonge.com/exlibris/caracters/nomes-socis/>

WEB: Sobre Només socis

Torrent parla del retorn del detectiu Butxana arrel de la publicació de *Només socis* a Vilaweb TV (18/02/08).

<http://www.youtube.com/watch?v=LxRNxMai0X8>

WEB: Sobre La vida en l'abisme

Ressenya de David Madueño sobre aquesta novel·la de Ferran Torrent al bloc L'lunàtic.

<http://llunatic.blogspot.com/2005/05/la-vida-en-labisme-de-ferran-torrent.html>

PDF: "Els assessors, els assessorats i nosaltres, els desgraciats"

Els tres pilars de la societat segons la novel·la de Ferran Torrent *Societat limitada*. Article de Maite Insa publicat a la revista *Caràcters*, núm. 19-20 (maig 2002).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/caracters/ca019-20.pdf>

PDF: "Torrent periodístic"

Ressneya d'Enric Castelló sobre *Tocant València* a *l'Avui* (13/09/01).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av01114.pdf>

Propostes didàctiques

Recursos

WEB: Proposta de lectura sobre *Gràcies per la propina*

Recursos de lectura per als estudiants d'ESO al web de l'edu365.

<http://www.edu365.cat/eso/muds/catala/lectures/propina/index.htm>
